

ROSSINI
Barbieri
Duetto.

Conte. Allegro.

che in ven zione bra vo bravo in veri - tà che in ven zione bra vo bravo in veri - tà

(A) zio ne bravobravo in se ri - tà

zio ne bravobravo in se ri - tà

Tim načinom, tragajući za oduševljenjem, zapašćemo u trapavilo i tromost.

Ovakve produžetke⁵⁵ donosimo na apodaturama, na notama koje nose dugi slog, na notama *harmonski značajnim po prirodi* (*naturellement saillantes dans*

l'harmonie), ili na notama koje želimo da istaknemo. U svim takvim slučajevima, izgubljeno vreme nadoknađuje se ubrzavanjem preostalih nota. To je jedan od najboljih postupaka za davanje boje melodiji. Primeri:

DONIZETTI
Lucia
Cavatina.

Larghetto. Lucia.

per.chè non ho del ven - - - to pin - fa - ti - ca - - - bil vo - - - lo

DONIZETTI
Anna Bolena
Cavatina

All.^o mod.^{to} Anna.

ah se mai di reg - gio so gli o ti se - du - ce lo splen - do - - re

Dva umetnika veoma različite vrste, Garsija (moj otac) i Paganini, bila su nenadmašna u upotrebi tempa rubata shodno njihovom osećaju za frazu. Dok bi orkestar držao nepromenjeni tempo, oni su se prepuštali svojoj inspiraciji, da bi se sreli sa basom tek u trenutku promene akorda, ili pak na samom kraju fraze.

Ali ovakav način iziskuje pre svega izvanredan osećaj za *ritam* kao i nenarušivu ravnotežu. Možemo ga primenjivati jedino u pasażima sa stabilnom, ili tek lako variranim harmonijom. Izvan tih izuzetaka, uhu bi se činio posebno neprijatnim, a u izvođenju bi donosio velike teškoće. Evo jedne zgodne primene ovog ne baš lakog sredstva⁵⁶:

ROSSINI
Barbieri
Duetto.

Conte. All.^o

del vol - can del - la mi - a men - te qual - che mos - - - tro sin - - go - lar

del vol - can del - la mi - a men - te qual - che mos - - - tro sin - go - lar

Tempo rubato je takođe koristan u jednom drugom kontekstu; on olakšava pripremu trilera, omogućujući

je na vrednostima koje mu prethode. Primeri:

ROSSINI
Italiana in Algieri
Cavatina.

Lindoro. Andantino.

lan - guir peru - na bel - - la

bel - - la

⁵⁵ Zadržka (temps d'arrêt), I Deo, je prvi element tempa rubata.

⁵⁶ Na ovom primeru može se otprilike videti kako je moj otac primenjivao tempo rubato.

Conte. Andante.

ROSSINI
Barbieri
Cavatina.

ec-co ri-den-te il cie-lo spun-ta la bel-la au-ro-ra

spun-ta la bel-la au-ro-ra

Nerazboritom i afektiranom upotrebom tempa rubata narušiće se ravnoteža i učiniti nasilje nad melodijom.

IV

O DINAMICI (Du forte–piano)

Gradacije ili akcenti

Dinamika, posmatrana iz ugla nijansiranja pojedinačnih tonova, naziva se gradiranje. Ovu reč najčešće zamenjujemo rečju *naglasak* (*akcent*), koju ovde uzimamo u jednom sasvim posebnom značenju.

Najpravilniji akcenti pevane melodije za osnovu imaju akcente govornog jezika; oni padaju na udar jake taktove dobe i na dugi slog u reči. Međutim, pošto takav njihov raspored ne može u potpunosti da odredi različite vrste ritma, to se oni ne nalaze isključivo na jakim dobama; oni mogu jednako padati i na udar slabe dobe. Primeri:

Ponekad muzički akcent pada isključivo na slabu dobu ili na slabu polovinu jake dobe, čime se pomera tonički akcent. Sinkope i kontratempo (*contre-temps*) su primeri.

Sinkopa i kontratempo

Na sinkopu uvek dolazi naglasak i on se mora izvoditi od jakog ka tihom, a ne kao eho-tonovi (flautati, v. I deo, prev.), koji se ponašaju suprotno:

BELLINI
Puritani
Duetto.

suo-ni la tromba in trepi-do io pugne rò da for-te

COFFOLA
Nina
Rondo.

co-me mai nel nuo-voin-can-to

BELLINI
Somnambula
Rondo.

ah non giun-ge u-man pen-sie-ro

ROSSINI
Bianca e
Fernando
Cavatina.

o ser-to be-a-to in-vi-dia-mi fa-i

MOZART
Don Giovanni
Duetto.

cor-vam mion-deg-gian-doil cor

cor-vam mion-deg-gian-doil cor

MEYERBEER
Marguerite d'Anjou
Rondo.

si puo ah si puo re-sis-te-re a mil-le pe-ne

ROSSINI
Italiana in Algieri
Duetto.

ah mi per-do mi con-fon-do qual im-bro-glio ma-le-det-to

sei di ghiac-cio sei di stu-co sei di ghiac-cio sei di stu-co vie-ni vie-ni che-ta-res-ta

DONIZETTI
Lucia
Aria.

per-me per-me